1847. N°. 39.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 31 MAART.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 Maart.

Eergisteren werd aan de Walsche gemeente alhier bekend gemaakt, dat de herwaarts beroepen Leeraar de Wel Eerw. en Zeer Gel. Heer F. C. J. VAN GOENS Th. Dr., thans Predikant te Rotterdam, de beroeping had aangenomen.

— Eergisteren werd Z. M. door eene ongesteldheid aangetast, waaromtrent de Geneesheeren de volgende berigten hebben medegedeeld:

Gisteren in den namiddag tegen 5 ure werd Z. M. de Koning door een gevoel van benaauwdheid in de hartstreek aangedaan, gepaard met sterke hartkloppingen. De volstrekte rust geene verandering te weeg brengende en de pols hard en menigvuldig wordende, werd eene sterke aderlating verrigt, waarop weldra beterschap volgde.

Tegen één ure heden morgen begon Z. M. in te slapen, en om drie ure, bij het ontwaken, gevoelde Z. M. zich beter, en is thans rustig.

's Gravenhage, 28 Maart.

Gedurende den loop van den dag van gisteren is het gevoel van benaauwdheid in de hartstreek niet meer teruggekeerd, en zijn de hartkloppingen veel verminderd geworden; tegen het begin van den voornacht heeft zich het gevoel van benaauwdheid herhaald, en zijn de hartkloppingen toegenomen, welke allengskens weder hebben afgenomen, tot dat Z. M. tegen vijf ure in eenen rustigen slaap gevallen is, waaruit Hoogstdezelve heden morgen omstreeks negen ure ontwaakte, zich veel beter gevoelende.

's Gravenhage, 29 Maart.

Den dag van gisteren heeft Z. M. den Koning zeer rustig doorgebragt; en gedurende den nacht heeft H. D. nu en dan geslapen tot tegen den morgen, wanneer zich zeer gering koortsbewegingen vertoond hebben.

's Gravenhage, 30 Maart.

— Morgen zal eene hier te lande zigtbare maans-verduistering plaats vinden, waarvan de aanvang zal wezen des avonds ten 8 ure 43 minuten.

— De jeugdige Javasche Prins Radin-Saleh, wiens ijver en vorderingen in het schilderen hem de bescherming waardig betoonen, die hij steeds van den Koning geniet, en die zich tot het voltooijen zijner studiën sedert twee jaren te Parijs bevindt, heeft van daar eene fraaije schilderij, eene tijgerjagt voorstellende, herwaarts overgezonden, om namens hem aan den Koning te worden aangeboden.

— Te Rotterdam is gisteren het nieuw gebouwde Magazijn van Manufacturen van den Heer Sinkel geopend, waarvan het plan ontworpen is door den Heer Th. Molkenboer, alhier.

— Den 6den Februarij is te Paramaribo in goeden staat aangekomen, 's Rijks transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, bevelhebber Collot d'Escury.

'S GRAVENHAGE, 30 Maart.

Door de Eerste Kamer zijn al de wets-ontwerpen aangenomen, die door de Tweede Kamer aan haar waren verzonden.

— In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets-ontwerp tot overbrenging op de begrooting van 1847 van sommen begrepen in die van 1846, voor de uitgaven tot herstel van het Muntwezen. Tot die beraadslaging werd overgegaan, nadat een voorstel van den Heer Luzac om dezelve tot na het reces der Kamer te verdagen, met 34 tegen 7 stemmen was afgestemd. Nadat verscheiden leden over het genoemde wets-ontwerp het woord hadden gevoerd en hetzelve door Z. Exc. den Minister van Finantiën verdedigd was, is hetzelve met 21 tegen 20 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de Heeren: Hooft, Cost Jordens, de Man, Gouverneur, van Sasse van Ysselt, Luzac, Nap, Hoffmann, Duymaer van Twist, Molderman, van Beeck Vollenhoven, van Leeuwen, van Haersolte, Corneli, Beerenbroek, Faber van Riemsdijk, Corver Hooft, Storm, Romme en Nedermeijer van Rosenthal.

— Bij de Tweede Kamer is ingekomen een ontwerp van wet tot regeling van het Nederlandsche Muntwezen.

Daar het ontwerp te uitgebreid is om in zijn geheel in ons blad te worden opgenomen, bepalen wij ons bij de mededeeling der voor het publiek meest belangrijke punten.

's Rijks muntspeciën zullen bestaan uit zilveren standpenningen, uit zilveren en koperen pasmunt en uit gouden negotie-penningen.

De eenheid van het Nederlandsche muntstelsel is de zilveren standpenning, gulden genaamd.

De gulden bevat negen wigtjes, vier honderd vijftig duizendsten van een wigtje fijn zilver.

Het gewigt van den gulden is tien wigtjes, en het gehalte is negen honderd vijf en veertig duizendsten.

Het veelvoud van den gulden is de rijksdaalder.

De onderdeelen zijn: de halve gulden, het stuk van 25 cents, het stuk van 10 cents, het stuk van 5 cents.

De onderdeelen van den gulden in koper zijn: de cent, de halve cent.

Het gewigt van den rijksdaalder is vijf en twintig wigtjes.

Het gehalte der zilveren pasmunt is zes honderd veertig duizendsten.

De cent en de halve cent worden vervaardigd uit zuiver koper.

De negotie-penningen zijn: de gouden Willem en de dukaat.

De gouden Willem weegt zes wigtjes, zeven honderd negen en twintig duizendsten van een wigtje, en heeft het gehalte van negen honderd duizendsten.

De beeldenaar van den gouden Willem is als volgt:

Op de voorzijde 's Konings borstbeeld, tot omschrift voerende den naam des Konings, met de woorden: *Koning der Nederlanden, Groothertog van Luxemburg*; met zoodanige verkortingen als de grootte van het stuk vereischt.

Op de keerzijde het wapen des Rijks tusschen twee eiken-takken, hebbende tot omschrift aan de eene zijde van het wapen de cijfers: 6W729 en aan de andere zijde: 900 duiz., met het jaartal boven het wapen, en als randschrift: *God zij met ons.*

De gouden dukaat weegt drie wigtjes, vier honderd vier en negentig duizendsten van een wigtje, en heeft het gehalte van negen honderd drie en tachtig duizendsten.

De beeldenaar is:

Op de voorzijde de geharnaste man, tusschen het jaartal met het omschrift: *Concordia res parvae crescunt*, en op de keerzijde, binnen het gewone vierkant: *Mo. Aur. Reg. Belgii ad legem imperii.*

Het staat ieder vrij de zilveren standpenningen en gouden negotie-penningen te doen munten, wanneer geene werkzaamheden voor het Rijk zulks verhinderen.

De muntmeester is niet verpligt partijen goud beneden de 150 Ned. ℔, noch partijen zilver beneden 1,500 Ned. ℔ aan te munten.

De zilveren en koperen pasmunt wordt alleen voor rekening van het Rijk geslagen.

In de *Staats-Courant* wordt jaarlijks medegedeeld hoeveel van elke muntspecie in het afgeloopen jaar is aangemunt.

De negotie-penningen zijn geen wettig betaalmiddel.

Niemand is verpligt zilveren pasmunt voor een hooger bedrag dan van 10 gulden, of koperen pasmunt voor een hooger bedrag dan van 1 gulden in betaling aan te nemen.

Geene muntspeciën worden in 's Rijks schatkist aangenomen, wanneer die eenigzins vervalscht, verminkt, besnoeid of geschonden mogten zijn, en niemand is gehouden dusdanige muntspeciën aan te nemen.

Wij behouden Ons voor de gelegenheid open te stellen tot intrekking der gouden stukken van 10 en vijf gulden, gemunt volgens de wetten van September 1816 en December 1825; met bepaling, bij gedeeltelijke intrekking, van het bedrag, hetwelk bij inwisseling zal kunnen aangenomen worden.

Aan de aanbieders der in te wisselen gouden muntspeciën kunnen, bij de afgifte daarvan, recepissen worden afgegeven, welke binnen eene maand na derzelver dagteekening worden ingetrokken.

Van deze recepissen kan nimmer voor een grooter bedrag, dan van *f* 20,000,000 te gelijk uitgegeven worden, de reeds verschenene daaronder niet begrepen.

Zoodra de gelegenheid tot inwisseling bij het vorig artikel omschreven, hetzij in eens, hetzij bij gedeelten, zal zijn geopend geweest ten bedrage van *f* 172,584,850, zijnde dat van al de aangemunte stukken van 10 en 5 gulden, houden die stukken op, standpenningen te zijn.

Al de vroegere muntwetten dan die van 18 Dec. 1845 worden ingetrokken.

De krachtens de ingetrokken wetten geslagen muntspeciën blijven echter op den voet dezer wet gangbaar, voor zoover zij niet, op de bij de wet bepaalde wijze, zijn of worden buiten koers gesteld.

Lasten en bevelen, enz.

In de Memorie van Toelichting wordt hoofdzakelijk nog gezegd, dat deze wet ten doel heeft het muntstelsel, tot invoering waarvan thans zooveel inspanning en opoffering wordt aangewend, op hechte grondslagen te doen rusten. Dat daartoe noodig is dat voortaan de standpenningen slechts van één metaal vervaardigd worden.

Toen in 1839 en 1845 zich vele stemmen verhieven voor de invoering van den enkelen standaard, heeft de Regering zich nooit het gewigt van dat verlangen ontveinsd; doch om aan hetzelve gevolg te geven, bestond toen maar één middel, hetwelk de Regering niet heeft willen aannemen, en hetwelk zij zich verheugt niet aangenomen te hebben, namelijk de invoering van den gouden standaard, terwijl, om tot den zilveren standaard te geraken, het behoud van den dubbelen standaard, voorloopig dringend werd bevolen.

Bij den gewenschten gang van het hermuntingswerk, heeft het een punt van ernstige overweging uitgemaakt, of het thans geen zaak zou zijn ons muntstelsel tot dien enkelen zilveren standaard terug te brengen, door aan het goud de hoedanigheid van standpenningen te ontnemen.

Thans kan men eene schuld van tien gulden naar willekeur met tien zilveren guldens, inhoudende 94 N. w. 500 fijn zilver, of met een gouden tienguldenstuk, inhoudende 6 N. w. 0561 fijn goud betalen. Zoo lang nu de verhouding der waarde van het goud tot het zilver blijft als 1 : 15.604, is dat onverschillig. Wanneer echter merkbare verandering in die verhouding komt, dan niet meer.

In die verhouding kunnen zich van tijd tot tijd storingen vertoonen, die de waarde van het goud tot die van het zilver tijdelijk doen teruggaan. Ons muntstelsel te wapenen tegen zoodanige omstandigheden, waarbij het goud, in verhouding tot het zilver, zou dalen beneden de verhouding van 1 : 15.604, is het hoofddoel dezer wet.

Hiertoe bieden zich twee middelen aan. Vooreerst moet men geene gouden standpenningen in de wet opnemen. Zoo doende belet men speculatiën om, bij lagen prijs van het goud, nog meer tienguldenstukken te doen aanmunten en daarvoor zilver uit te voeren. Dit middel belet echter niet dat men van de groote hoeveelheid gouden standpenningen die reeds aangemunt zijn, voor zoodanige speculatiën gebruik make. Daarom dient de Regering, wanneer zij het tijdstip geschikt oordeelt, aan de vijf- en tienguldenstukken derzelver hoedanigheid van standpenning te kunnen ontnemen.

Zulks kan echter, behoudens de regelen van regt en billijkheid, niet geschieden, zonder den houders der stukken, welke thans weten dat zij dezelve altijd tegen eene vaste waarde, in zilveren standpenningen uitgedrukt, kunnen verruilen, daartoe de gelegenheid te geven. Hierin voorziet de voorgedragen wet. De Regering ontveinst zich geenszins het gewigt van zoodanigen maatregel. Zij gevoelt te zeer, dat eene gelukkige keuze van den tijd der inwisseling den grootsten invloed moet uitoefenen op het welgelukken van den maatregel en op de meerdere of mindere kosten daarmede verbonden, dan dat zij zich nu zoude willen verbinden reeds thans den tijd te bepalen, waarop voormelde inwisseling zou kunnen plaats hebben. De hoeveelheid gouden standpenningen die bestaat, is ook te groot, dan dat zij zou kunnen beloven de inwisseling in eens te doen plaats hebben. Zij stelt zich echter voor de inwisseling zóó ten uitvoer te brengen, dat dezelfde stukken niet twee maal ter inwisseling kunnen worden aangeboden.

Opdat de Regering, bij de aanbieding van groote hoeveelheden goud, aan hare verpligtingen en de voorschriften der wet zou kunnen voldoen, acht zij het onvermijdelijk tot het afgeven van recepissen gemagtigd te worden.

Het bedrag der gelijktijdig af te geven recepissen kan echter, wanneer men zich niet voorstelt al de tienguldenstukken in eens ter inwisseling aan te nemen, tot een zeker maximum, b. v. van twintig millioen, beperkt worden.

Voorts heeft de Regering gemeend nog eenige verbeteringen te kunnen voordragen, ten opzigte der kleine zilvermunten.

Hoewel het oppervlakkig fraai schijne, dat zoowel vier 25-centstukken, als tien 10-centstukken juist eenen gulden wegen, zoo laat zich echter niet ontkennen, dat in de praktijk de gelijkwigtigheid der onderdeelen met de eenheid het groote gerief medebrengen, dat daardoor die onderdeelen buitengemeen klein worden.

Dit is voor die stukken, die het meest door de handen gaan, een groot ongerief, ook slijten ze naar evenredigheid meer omdat ze meerdere oppervlakte bezitten.

Daarom heeft de Regering gemeend den halven gulden als standpenning te moeten behouden, de kleinere zilveren stukken als pasmunt te kunnen beschouwen, en die dus een gewigt te kunnen geven afwijkende van dat der eenheid, en derzelver inhoud fijn zilver zoo te nemen, dat de kosten van aanmunting daardoor gedekt worden.

De wet geene gouden standpenningen meer toestaande, zoo stelt men, met behoud van den gouden dukaat, eenen nieuwen negotie-penning voor, die den naam van Willem zal dragen, eenen naam door alle tijdvakken heen ten naauwste met de geschiedenis van ons vaderland verbonden, en ook reeds algemeen aangenomen, en buiten 's lands voor den Nederlander hetzelfde gebruik hebbende als thans.

ROTTERDAM, 28 Maart.

Het volgend adres, door eene menigte aanzienlijke ingezetenen dezer stad onderteekend, is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden:

De ondergeteekende kooplieden en particulieren der stad Rotterdam, nemen de vrijheid zich tot UEd. Mog. te wenden, met ernstig verzoek om, aangezien alle levensmiddelen in dit Rijk, ten gevolge der misgewassen van granen in het westelijk gedeelte van Europa, tot eene zeldzame hoogte gestegen zijn, de bestaande belastingen op het gemaal der verschillende soorten van granen op te heffen, en wel te meer, daar het niet waarschijnlijk is, dat in het eerste jaar de prijzen op den gewonen stand terugkomen, zijnde het te kort in Frankrijk, Duitschland, België en Ierland te aanzienlijk als dat, hoe voordeelig de uitkomst van het te veldstaande ook wezen moge — hetwelk God geve! — de prijzen der granen zich toch vooreerst op of nabij de tegenwoordige hoogte zullen houden, daar de voorraden alsdan geheel uitgeput zijnde, men dadelijk van het nieuwe gewas zal moeten gebruiken.

Daar echter de ondergeteekenden zeer wel begrijpen, dat het deficit door deze opheffing ontstaan, moet aangevuld worden, zoo slaan zijl. voor, dat dit door eene belasting op de inkomsten vervangen worde, welke huns inziens eerder door de meer begunstigde ingezetenen kan gedragen worden, dan meergemelde belasting op het gemaal door de mingegoeden, waarop dezelve zonder twijfel het meest drukt.

Hetwelk doende enz. — 103 Handteekeningen.

— Onder het vele vee, dat naar Engeland gaat, muntten heden twee kapitale ossen uit, afkomstig uit de stallen van den Heer Burgemeester Pruit, te Geervliet; zij wogen ieder ongeveer 1400 ℔ en werden voor 40 cts. het halve Ned. ℔ op risico gekocht.

AMSTERDAM, 28 Maart.

Van den 22sten tot den 27sten dezer zijn hier geboren 142 kinderen, en gestorven 272 personen; sedert 1° Januarij geboren 1951, gestorven 3391.

— De veiling der Teekeningen van wijlen den Baron Verstolk van Soelen, in het Huis met de Hoofden alhier, in de vorige week gehouden, heeft de som mogen gelden van *f* 80,500, verre de meeste, fraaiste en zeldzaamste Teekeningen hebben thans nog aanmerkelijk méér opgebragt dan voor een 12 tal jaren.

Zij, die de veilingen van dit zeldzaam kabinet Teekeningen niet bij hebben gewoond, zullen gewis gaarne eenige prijzen vernemen, welke de beroemdste stukken hebben opgebragt.

De n°. 1 staat hier ook in prijs aan het hoofd: het Kaatsspel, van Adriaan van Ostade *f* 2205; — Adriaan van Borssum *f* 1256; — het Sterfbed van de H. Maagd Maria, van Rembrandt van Rhijn *f* 1770; — het Portret van Reinier Anslo, door denzelfden *f* 1000; — de Bespotting van Christus, door Anthonij van Dijk *f* 530; — het .... Paardje, van Philip Wouwerman *f* 1341; — de Karel du Jardin n°. 70 *f* 1371; Berghem n°. 71 *f* 707; — Aart van der Neer *f* 1000; — de Pensnijder, door Gerard Dou *f* 901; — een Frans van Mieris n°. 160 *f* 412; — de Portretten van Anna en Maria Tesschelschade, door Goltzius, te zamen *f* 821; — de N. Maes n°. 166 *f* 520; — een Jan Steen n°. 168 *f* 360; — de Philip Wouwerman (de rijschool), *f* 1002; — Vertrek van Karel II naar Engeland, door W. van de Velde n°. 207 *f* 950; — dezelfde Gebeurtenis, door Bisschop *f* 565; — een Hollandsch Landschap, door Rembrandt *f* 1340; — n°. 234 van idem *f* 610; — Gezigt aan het Blaauwe Hoofd, door idem *f* 1488; — Claude Lorrain, *f* 900; — Mercurius en Argus, door A. van de Velde *f* 1115; — de twee stuks Molens, door Hobbema *f* 1830; — Bakhuizen n°. 218 *f* 601; — de stervende Christus, door P. P. Rubbens *f* 985; — al de Teekeningen van Jan Luijken, uit »de Bijenkorf des Gemoeds" *f* 400; — van idem, »de Honderd Ambachten" *f* 660; — de collectie Portretten van Engelsche Vorsten, door v. d. Werff *f* 1100. — Eindelijk nog: de Plaisirtogt van Czar Peter op 't IJ, in drie aan elkander passende Teekeningen, op last destijds van den Burgemeester Witsen vervaardigd, door L. Bakhuijzen en van Kall, *f* 2206. — Van de moderne Meesters noemen wij hier: een Geldersch Landschap, door B. C. Koekkoek *f* 280; — Langendijk n°. 448 *f* 405; — Arie Scheffer n°. 626 *f* 490; — Madou n°. 627 *f* 600; — N. de Keijser n°. 628 *f* 288.

— De Heer A. H. Oetken, eigenaar van de zaal *de Duizend Kolommen*, heeft het plan gevormd, deze stad met een vierde Salon des Variétés te verrijken, en wel met een Hoogduitsch, ten einde aan den wensch en de behoefte van velen te voldoen. Ter bereiking van dit doel, wenscht hij het hem behoorende gebouw als zoodanig in te rigten en te herbouwen, waarvoor, alsook voor ameublement en decoratief, eene somma van *f* 35,000 zal benoodigd zijn, welke hij bij aandeelen zal trachten te verkrijgen.

UTRECHT, 27 Maart.

Van alle kanten ontvangen wij de gunstige berigten nopens de te veld staande granen. Uit eenige plaatsen schrijft men, dat het geen mensch heugt, het winterkoren immer heerlijker en schooner te hebben zien staan.

'sHERTOGENBOSCH, 26 Maart.

Op den 20sten dezer had er te Werkendam een vreeselijk ongeluk plaats. De landbouwer G. van der Schait namelijk, die een wagen met twee paarden bespannen, die aan den hol geraakt waren, en waarop zijne beide zonen zich bevonden, zag komen aanrollen, nam het heldhaftige besluit, de hollende paarden in hunne vaart te stuiten. Ongelukkigerwijze kon hij de wilde dieren niet meester worden, werd zelf ter aarde geworpen en zoo deerlijk gekwetst, dat hij een half uur daarna overleden is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 6 Maart.

Het Congres heeft, alvorens uiteen te gaan, twee belangrijke besluiten genomen. Bij het eerste is het voorstel der Regering, om aan den President

Polk eene som van 3 millioenen dollars toe te vertrouwen, ten einde Mexico tot het sluiten van eenen vrede te bewegen, aangenomen. Het tweede besluit magtigt het uitvoerend bewind, om nieuwe en meerdere officieren bij het leger te benoemen. Men verzekerde dat de Colonel Benton met het voeren van die onderhandelingen belast was, en ten spoedigste naar Mexico zou vertrekken.

— De ontvangene berigten omtrent de krijgsbedrijven in Mexico loopen tot den 19den Februarij. Het zeggen was, dat Santa-Anna eindelijk uit de stelling van St. Luis Potosi opgebroken was. Dat hij onlangs werkelijk voornemens was om tot eene belangrijke beweging over te gaan, schijnt te blijken uit eene door de Noord-Americaansche dagbladen medegedeelde dagorde, gedagteekend 27 Januarij, uit het hoofdkwartier S. Luis Potosi, waarbij hij verklaarde, dat de operatiën des vijands een spoedigen aanval op diens voornaamste linie noodig maakten, en dat hij nu daartoe zou overgaan.

— De graanprijzen waren dalende, en ook de ongemeen hooge scheepsvrachten waren verminderd. De hoogste prijs van de tarwe was thans 28 dollars. De aanvoeren uit het binnenland vermeerderden nog dagelijks.

— Ten behoeve van de noodlijdenden in Ierland werden bij voortduring met veel ijver gelden, levensmiddelen en onderscheidene andere benoodigheden ingezameld.

— Het getal landverhuizers, 't welk in het vorige jaar in de Vereenigde Staten is aangekomen, beloopt 158,648, waarvan er in 340 schepen 52,325 in de haven van New-York aankwamen. Onder deze waren van Rotterdam vervoerd in 18 schepen 1,990 passagiers, en van Amsterdam in 3 schepen 516 passagiers.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 10 Maart.

Daar er vrees bestaat van het uitbreken van een oorlog tusschen de Porte en Griekenland, blijven vele kustvaarders weg en is daardoor de prijs van eenige handelsartikelen, onder anderen der olie, 50 pCt. gerezen. De handel in granen echter neemt dagelijks toe, waardoor belangrijke sommen naar dit Rijk vloeijen, die veel zullen bijdragen tot hermunting van het geld, die sedert lang verwacht wordt.

PORTUGAL.

LISSABON, 16 Maart.

De troepen van den Maarschalk Saldanha hebben voor Oporto een aanzienlijk verlies geleden. De bevelhebber van het kasteel zou hetzelve op een verraderlijke wijze aan de troepen der Koningin overleveren; doch eene brief, waarin al de bijzonderheden van dezen toeleg vermeld werden, viel in handen van den Generaal Povoas, die daarvan mededeeling deed aan de junta, den Commandant van het kasteel in hechtenis deed nemen, en alles voorbereidde om de troepen der Koningin met nadruk te ontvangen, en liet het afgesproken sein geven. Saldanha, hetzelve ontwarende, deed een sterk detachement oprukken om de belangrijke stelling, die hem naar hij dacht overgeleverd zou worden, te bezetten; maar digt onder de wallen werd er onverwachts een zoo hevig vuur op de troepen der Koningin gerigt, dat zij met verlies van verscheiden honderden manschappen moesten vlugten.

— De over Engeland ontvangen tijdingen tot den 18den dezer, maken van zulk eene gebeurtenis geene melding.

ITALIE.

ROME, 16 Maart.

Het Engelsch dagblad alhier *Daily News* beweert, dat er tusschen den Ambassadeur van Oostenrijk en den Heiligen Stoel eene hevige oneenigheid is uitgebarsten. De Afgezant zou zijne paspoort gevraagd en de Paus bevel gegeven hebben ze hem ter hand te stellen; er werd bijgevoegd, dat eene onlangs te Ancona ontdekte zamenzwering met deze zaak in verband stond.

— De laatste berigten geven nadere bijzonderheden omtrent de nieuwe wetgeving op de censuur. Buiten de gewone censuur is nog een censuur-gerigt ingesteld, dat uit 5 leden zal bestaan, tot hetwelk zich de schrijvers met hunne werken, alsook de openbare bladen, als hof van appel, kunnen wenden, indien hun door de censuur de uitgave mogt verboden zijn. Aan de dagbladen is het verooorloofd over staatkunde en geschiedenis van den tijd te spreken; zonder uitzondering zijn zij aan het zegel onderworpen; elk nieuw op te rigten dagblad behoeft daartoe de vergunning der Regering, moet eenen borgtogt stellen en de namen der mede-arbeiders opgeven, die in geval van persoonlijke beleediging aan boete of gevangenisstraf onderworpen zijn.

— In het *Diario* komt het volgende voor: Een rijk Katholijk bewoner van Java schrijft, onder dagteekening van den 1sten December 1846, aan een Hollandsch Prelaat het berigt, dat de Sultan van het eiland Banka aan den Katholijken Pastoor van Singapore gevraagd heeft met zijn geheel gezin gedoopt te worden. Hij heeft aangeboden op zijne kosten eene kerk in de hoofdstad van Banka te doen bouwen. Genoemd Dagblad voegt daarbij dat deze tijding doet vermoeden, dat al de bewoners van het eiland Banka, als mede die van Biliton, het Katholicismus weldra zullen omhelzen.

TOSCANE.

PISA, 11 Maart.

De luchtreiziger Orlandi die reeds 24 malen gelukkig met zijnen luchtbal is opgestegen, heeft hier een geheel nieuwe vervaardigd, die met verscheidene werktuigen is voorzien om aan de vlugt zekerheid en eene bestemde rigting te geven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 19 Maart.

De staatsschuld van dit rijk bedraagt ten minste 1,000 mill. florenen; tot de renten en amortisatie wordt jaarlijks 50 millioen vereischt, zijnde een derde der jaarlijksche inkomsten.

— Dezer dagen stierf de jeugdige Hoogleeraar in de geregtelijke geneeskunde D. Kolletschka, ten gevolge van eene snede in zijn vinger, die hij zich toegebragt had bij de ontleding van een schrijnwerker, welke zich voor 8 maanden in het hof-theater om het leven bragt. Weder een nieuw voorbeeld van de vreeselijke uitwerking van het zoogenaamde lijkgift.

PRUISSEN.

BERLIJN, 22 Maart.

Onze Regering heeft de handschriften, door den beroemden Philoloog Wolf nagelaten, aangekocht en in de Koninklijke bibliotheek doen plaatsen. Z. M. heeft de verzameling van boeken, door den beroemden schaakspeler Bledow bijeengebragt en eene nagenoeg volledige literatuur van het Schaakspel bevattende, insgelijks aan de Koninklijke bibliotheek geschonken. Z. M. staat aan deze belangrijke inrigting dikwijls en gaarne, op voordragt der Directie, buitengewone gelden toe, hetgeen zoo veel te meer dankbare erkentenis verdient, omdat de jaarlijksche begrooting der bibliotheek, in verhouding tot hare behoeften, gering en tot het doen van aanzienlijke aankoopen geheel en al ontoereikend is.

— Het Hessische dorp Meimbressen, groot 80 huizen met bijna 600 inwoners, is aan den Staat te koop aangeboden, omdat alle inwoners naar Amerika verhuizen.

KEULEN, 24 Maart.

De Evangelische gemeente alhier zal eene tweede kerk bekomen, dewijl de eene te klein is voor de tot meer dan 7,000 zielen aangewassene Evangelische gemeente. Men heeft besloten de kosten tot 105,000 th. onderling bijeen te brengen. De Koning heeft den grond geschonken en de gevorderde marmer zuilen aangeboden, indien het plan van den opperbouwraad Stuler gevolgd wordt, om de kerk als een Basilica te bouwen, welk plan aangenomen is.

LUXEMBURG.

26 Maart.

In het *Journal de Commerce d'Anvers* leest men het volgende: Ten gevolge der weigering van de Katholijke Geestelijkheid, om tegenwoordig te zijn bij de begrafenis van den Heer Gelle, Lid van den Regeringsraad van het Groothertogdom, heeft het Stedelijk Bestuur der stad Luxemburg last gegeven tot het aankoopen van een kruis, dat op het Stadhuis bewaard zal blijven, ten einde te dienen bij de ter aarde bestelling van alle Katholijke Christenen, aan welke de geestelijkheid haren bijstand zou weigeren.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Maart.

H. M. de Koningin bevindt zich weder in gezegende omstandigheid; de tijd harer bevalling wordt in Augustus te gemoet gezien.

— In het begin dezer maand was de sterfte in het Graafschap Cork in Ierland afgenomen, doch nu bezwijken weer onderscheiden menschen; alleen in het werkhuis aldaar waren in de afgeloopen week 117 personen gestorven.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Maart.

De Minister van Landbouw en Koophandel heeft een prijs van 3,000 fr. uitgeschreven ter aanmoediging van de aankweeking der aardappelen, door poting en van de te nemen proeven om den terugkeer der ziekte te voorkomen.

— De vraag over het al of niet in beraad nemen van het voorstel van den Heer Duvergnier de Hauranne ter hervorming van het verkiezingstelsel, is met 252 tegen 154 stemmen ontkennend beslist, en zoo dreef voor het Ministerie dat bij tegenovergestelden uitslag in de gevolgen zijn bestaan aan het wankelen zou zien gebragt, dit onweder gelukkig over.

— De prijzen der granen zijn algemeen dalende; die op het meel verschilt 4 a 5 fr. bij de koers van voorleden week.

— De handelstand te Marseille zal aan de Regering de afschaffing vragen van het schaalregt op de granen, om dit door een gematigd vast regt te doen vervangen; alsmede verlaging van de regten op de oliezaden, vee en ijzer.

— Een *Dagblad van het Noorden* deelt eene vrij ongeloofelijke schikking mede, ten gevolge eener weigering van begraafplaats: »In eene der gemeenten van het kanton Bouchain kwam een Protestant te sterven, en de Kath. Geestelijkheid had hem dus geene laatste pligten te bewijzen. Maar ten platte lande zou een gezin zich onteerd rekenen als de lijkplegtigheden van een nabestaande niet onder de hoede van eene kerkelijke plegtigheid waren gesteld. Daar er nu geen Protestantsch Leeraar in dien omtrek was en de tijd drong, deed men eene poging bij den Pastoor om te verkrijgen dat de kerk voor de overledene werd geopend. Na langdurige ophelderingen besloot de Pastoor om aan deze zonderlinge vraag toe te geven, op voorwaarde echter dat de doode voorloopig zou worden gedoopt. Dit voorstel werd met graagte aangenomen, en eenige uren later was de bekeerling na zijn dood, met al de eerbewijzingen der Katholijke eeredienst ter aarde besteld. (*Journal de la Haye*).

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Maart.

Het wets-ontwerp, betrekkelijk het hoogen van den Koning en zijn Huis, is gisteren met 59 tegen 20 stemmen aangenomen. Ook dat hetwelk wijzigingen aanbrengt in de wetgeving op de militie. Op voorstel van den Heer

Alberic Dubus is in de wet de bepaling gebragt, dat het trouwen niet van de krijgsdienst vrijstelt.

— Op de graanmarkt te Antwerpen was den 26sten de tarwe 1 fr. 34 c. en de rogge 16 c. gedaald.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen bij deze ter kennisse van de Miliciens der Ligting van den jare 1842, voor deze stad in dienst gesteld, dat derzelver *Paspoorten*, dagelijks uitgezonderd de Zondagen, des Voormiddags tusschen 10 en 1 ure, verkrijgbaar zullen zijn ter Secretarie dezer Stad, mits zich daartoe in persoon aanmeldende.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

Leyden, 27 *Maart* 1847. DU RIEU,

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

PROGRAMMA

CERTAMINIS LITTERARII IN ACADEMIA RHENO-TRAJECTINA.

Continet Quaestiones sequentes:

E disciplina Theologica:

Exponatur vis dicti, Joh. Ev. c. IV, 14: *Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν*, in exponendis Ethices Christianae indole, argumento, consilio; deinde historia duce probetur, quatenus Christiani in Ecclesiae institutis, regimine, forma, illius effati vim vel attenderint vel neglexerint.

E Jurisprudentia:

Ordine historico exponatur, quinam praesertim jureconsulti locum de lege ad praeteritum non revocanda illustraverint, et qua ratione in componendis praecipuis illius generis controversiis versati sint?

E Medicina:

Enarrentur praecipua experimenta de aethere sensûs opprimendi caussa inhalato, tam quae adhuc descripta sunt quam quae ad proximam usque aestatem describentur; addantur propria experimenta in animalibus eo consilio instituenda, ut inde vis aetheris inhalati tum in reliquas corporis partes, tum praesertim in systema nervosum eruatur; atque ex his singulis et cunctis quid colligi possit, perspicue demonstretur.

E Philosophia naturali:

1°. Colligantur et exponantur experimenta a variis naturae scrutatoribus instituta ad venenorum effectus in plantas explorandos, iisque propria experimenta id spectantia addantur.

2°. Quum nonnulli arbitrentur, plantas anorganicis tantum principiis nutriri, alii vero eas organicis insuper substantiis e terra haustis ali existiment: quaeritur, ut exhibeantur propriae auctoris observationes et experimenta ab ipso facta, quibus, quantum fieri possit, declaretur, quid ea de re statuendum sit.

E Litteris humanioribus:

Exhibeatur narratio de Johannis Georgii Graevii vita iisque praesertim ipsius scriptis, quae ad res patriae illustrandas pertinent.

Certaminis campus aperitur omnibus Academiarum et Athenaeorum in Regno Nederlandiae civibus, qui hoc ipso anno tertium litterati curriculi annum ingressi sunt.

Commentationes aliena manu scriptae omnesque latina oratione conficiendae, nisi quod in responsis ad quaestiones e Philosophia naturali propositas, si placuerit, vernaculo sermone uti licebit, ante diem X m. Januarii MDCCCXLVIII, sine professorum expensis, mittuntor ad Ant. van Goudoever V. Cl.; singulae lemmate inscribuntor adjunguntorque schedulae obsignatae, auctorum nomina continentes, eodemque lemmate extrinsecus distinctae.

De acceptis commentationibus judicium publice pronuntiabitur, optimorumque responsorum auctoribus praemia tribuentur ipso die Academiae natali, anno MDCCCXLVIII.

PROMOTIE.

Den 24sten Maart de Heer A. Adriani, van Hoorn, in de Medicijnen, na verdediging zijner dissertatie: *de subtiliori pulmonum structura*.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Herv. gemeenten van Tiel, en van Wijnjeterp en Duurswolde uitgebragte beroepen op DD. Haverkorn van Rijsewijk, Th. Dr. te Ruurlo, en van Duinen, te Surhuisterveen.

ROTTERDAM, 29 Maart. De Breede Kerkeraad der Nederd. Herv. Gemeente alhier heeft heden, uit het l. l. Donderdag gemaakt drietal, met bijna algemeene stemmen, tot Herder en Leeraar beroepen den Wel-Eerw. Z. Gel. Heer, Jacobus Izaak Doedes, Th. Dr. en Predikant te Hall, bij Zutphen.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, R. JACOBSON, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 28 Maart 1847. M. S. KUYT.

Bevallen van een welgeschapen ZOON, E. VAN DEN BERG, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 29 Maart 1847. G. W. KRAMER.

Eenige Kennisgeving.

Krachtens bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer *Regter-Commissaris* in den Boedel van de gefailleerde BARBARA CATHARINA GELENS, *Winkelierster* te *Leyden*, worden de Schuldeischers in gemeld Faillissement opgeroepen ter Verificatie hunner Schuldvorderingen, op Woensdag den 14den April 1847, des voormiddags ten 11 ure, ter Vergaderzaal der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*.

De Curator,

C. A. BOONACKER.

Aan de HOUDERS VAN AANDEELEN in het Fonds van den **Katwijkschen Straatweg** wordt kennis gegeven, dat in de Vergadering van Deelhebbers, gehouden den 25sten Maart 1847, is uitgeloot het **Aandeel N°. 41**, en voorts de **Uitdeeling** op ieder der Intrest-Bewijzen, verschenen den 1sten April 1847, is bepaald op *Zeventien Gulden Vijftig Centen* (*f* 17.50); zullende de Betaling van Aflossing en Uitdeeling, na gezegde verschijntijd, geschieden ten Kantore van den Penningmeester A. LIBRECHT LEZWIJN, te *Leyden*.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Stadgenooten te berigten, dat hij wederom voorzien is van een nieuw assortiment **PAARDEHAREN GARNITUREN** en **ITALIAANSCHE HOEDEN, wascht** en **vermaakt** alle soorten van dezelve, alsmede **PARIJSSCHE LINTEN** en **BLOEMEN.** Belovende eene prompte en civiele bediening.

F. FRAIKEN,

Nieuwen Rijn bij de Karnemelksbrug te *Leyden*.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Vrijdag den 9den April, des voormiddags ten 11 ure, van eene partij best en wel toegemaakt WEI- OF HOOILAND, zeer gunstig gelegen nabij de Stad *Leyden*, in den Pesthuizer Polder, gemeente *Oegstgeest*, op het Kadaster bekend Sectie E Nos. 668—671, ter grootte van 3 Bunders, 42 Roeden en 10 Ellen.

Zijnde ten behoeve van dit Perceel vrijheid verleend om hetzelve door afdamming der sloot in het binnenwater te brengen.

Kunnende dadelijk worden aanvaard, en zijnde dagelijks te bezigtigen; terwijl nadere onderrigtingen te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 29 MAART.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	58 5/16	58 7/16	58⅜
Dito dito	» 3 »	71	71⅛	71
Dito dito	» 4 »	91¾	92	91¾
O. I. Leening	» 4 »	91 13/16	91¾	
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	88		
Handel-Maatschappij	» 4½ »	173⅝	173⅝	173⅝
Haarlemmermeer	» 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	» »			
BELGIE, Certificaten	» 4½ »			
Dito Dito	» 2½ »			
Dito. bij ROTHSCHILD	» 2½ »			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5 »	17⅜	17½	17⅜
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5 »	16⅞	17 5/16	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	29	29⅛	29
Coupons Ardoins	» »	14 13/16	15	
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	37 9/16		
Dito Dito	» 4 »	86⅝	86 11/16	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104⅝		
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	104		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	97⅝	97¾	
Dito bij HOPE	» 4 »	88 13/16		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	88⅝		
Certificaten te Hamburg	» 5 »			
Inschrijving in Assign.	» 6 »			
Certificaten van dito	» 6 »			
POLEN, Certificaten	» 4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300 f			
Dito dito	» 500 »	142½		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5 pCt.			
Idem	» 4 »	93⅜		
Oblig. Metalliek	» 5 »	104¾	105	
Idem	» 2½ »	55¾		
Aandeelen 28 Mei 1834	f 500 f	923		
Idem 1 April 1839	f 250 f			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 5 pCt.			
BRAZILIE	» 5 »	88		
AMERIKA	» 6 »			
Dito Bankactiën	» »			
MEXICO	» 5 »	20⅝	20 13/16	
VENEZUELA	» 2 »	41¾	41⅞	41⅝

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.